

Svarsfrekvens och metod

Bedömningen baseras på rapportering från samtliga 21 länsstyrelser, som i sin tur bygger på rapportering från kommuner och andra regionala aktörer. Insamlingsmetod kan skilja sig åt mellan län och kommuner och har inte kvalitetssäkrats i denna sammanställning. Aktivitetsdata inkluderas från Google Mobility Reports.

Sammanfattning

För rapporten vecka 31, vilket baseras på rapporter från vecka 29 och 30, bedömde 14 län den samlade generella efterlevnaden som hög och 7 län som medel. Detta innebär en mindre förändring till det sämre jämfört med den senaste rapporteringen, där 15 län rapporterade hög och 6 län medel generell efterlevnad. Analysen är att i takt med att vaccinationsgraden ökar och det "dubbla budskapet" i att restriktioner lättar, samt att det är ledigheter och fint väder, minskar följsamheten till kvarvarande råd och rekommendationer. Flertalet län lyfter behoven av fortsatt information och kommunikation kring vad det är som gäller samt det personliga ansvaret, samtidigt som man också signalerar en viss "skylltrötthet". Verksamhetsutövare upplever att kvarvarande restriktioner inte följs.

Halland rapporterar att polisen ser en märkbar förändring i allmänhetens beteende sedan 1 juli då restriktionerna lättade, det är mycket folk ute på stan och hög berusning. Det är också fullsatt på uteserveringar. 4 andra län beskriver liknande utmaningar.

I rapporteringen av risker lyfts nu en oro för trängsel när skolorna inom kort öppnar upp för närundervisning. De unga är inte heller vaccinerade i lika hög grad. Flera län rapporterar också att det företrädesvis är yngre människor och familjer som samlas på badplatser, caféer, shoppingcentran mm. Flera län lyfter trängsel på populära turistmål samt smittspridning från personer som varit utomlands.

Kollektivtrafiken rapporterar generellt ett stabilt läge, med i stort oförändrad följsamhet. Det rapporteras få klagomål om trängsel. Beläggingsgraden är svårtolkad, men generellt ses en svag ökning jämfört samma period 2020. Gotland rapporterar att bogningsläget för färjetrafiken är högre än ett normalår, och man har också begränsat antalet avresande per timme med flyg. Gotland beskriver vidare att personer reser trots symptom, många smittade har varit utomlands. Stockholm ser en avsevärd ökning av antal skärgårdsbesökare jämfört främst 2020, men även en ökning mot 2019.

Aktivitetsdata från Google Mobility reports följer förväntat mönster med minskad aktivitet registrerad på arbetsplatser vilket kopplas till semestertider samt korresponderande ökad aktivitet registrerad inom kategorierna utomhus samt shopping och nöje.

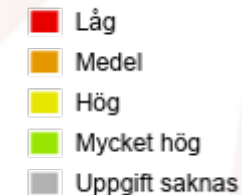
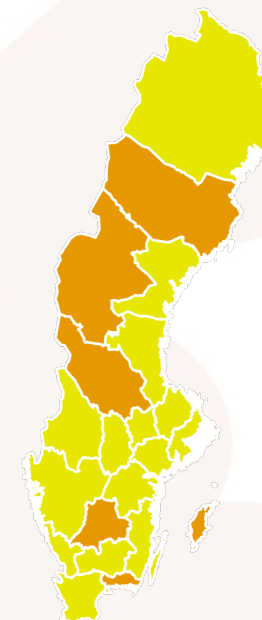
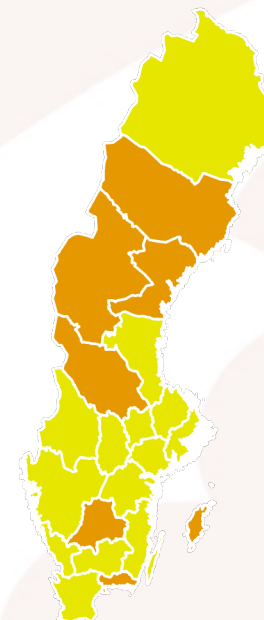
Slutsats/Kommentar

Läget tyckts för majoriteten av länen oförändrat sedan föregående rapportering, kanske med en svagt nedåtgående trend. Det är en utmaning att se till att allmänheten håller sig uppdaterade om vad som gäller, och följer rekommendationerna för att undvika en fjärde våg. Flera län rapporterar om en övertolkning eller missförstånd i vad lättnaderna faktiskt innebär.

BEDÖMD EFTERLEVAD PER LÄN

v.29-30

v. 27-28

I låg utsträckning: Merparten av observationerna och insamlade uppgifter pekar på att ett viss lågt antal följer råd, rekommendationer och riktlinjer (riktvärde lägre än 50%).

Medel: Mer än hälften av observationerna och insamlade uppgifter pekar på att mer än hälften av populationen följer råd, rekommendationer och riktlinjer (riktvärde upp till ca 70%).

I hög utsträckning: Merparten av observationerna och insamlade uppgifter pekar på att flertalet följer råd, rekommendationer och riktlinjer (riktvärde mer än 70%).

I mycket hög utsträckning: I princip samtliga observationer och insamlade uppgifter pekar på att i princip hela populationen följer råd, rekommendationer och riktlinjer (riktvärde 90-100%).

Nationella aktivitetsmönster

Data från Google Mobility Report visar att mellan den **16 – 29 juli 2021 ökade** aktiviteten inom kategorierna "shopping och nöje" (**11%**), "matbutiker och apotek" (**1%**), "utomhus" (**86%**), och "bostad" (**3%**), samt att aktiviteten **minskade** inom kategorin "arbetsplatser" (**23%**) och "station i kollektivtrafiken" (**2%**) jämfört med föregående fjortondagarsperiod (**2 juli – 15 juli 2021**).

Kollektivtrafik

Läget i kollektivtrafiken bedöms stabilt. Följsamheten bedöms i stort oförändrad dessa två veckor: 7 län anger hög, 9 län medel och 1 län (Stockholm) fortsatt låg följsamhet. Generellt rapporteras få klagomål om trängsel i kollektivtrafiken.

Beläggningsgraden rapporteras i låg utsträckning eller är svår att tolka. Generellt kan sägas att beläggningen är avsevärt lägre än innan Pandemin 2019, men något högre än samma period 2020, troligen kopplat till att fler är vaccinerade. Gotland ser en ökning i färjebokningar jämfört 2020.

Vid fint väder rapporteras om ökad beläggning på turer till badplatser. Samtidigt rapporteras om ökad beläggning vid dåligt väder, då man inte vill cykla e.d.

Oro finns för trängsel vid återgång till skolundervisning inom kort. De unga är inte vaccinerade i lika hög grad. Det beskrivs ett fortsatt behov av informationsinsatser, och av att kommunicera vikten av det personliga ansvaret och att endast åka kollektivt när det inte finns något annat alternativ.

Vidtagna åtgärder är uppföljning av statistik och flexibilitet i omfördelning av trafik och förstärkningstrafik. Merparten rapporterar om fortsatta informationsinsatser enl. råd och rekommendationer. Några beskriver anpassad biljettkontroll, skyddsglas för föraren mm. Flera län rapporterar att de fortsätter att tillhandahålla munskydd på särskilda platser för de som köpt biljett. Gotland har trafikvärdar på flyg- och färjeterminalerna, samt har begränsat antal flygresenärer per timme.

Identifierade särskilda områden och situationer med risk för ökad smittspridning

- Flera län lyfter en smittspridning från personer som varit utomlands. (Gotland, Halland, Dalarna, Västmanland, Örebro, Västerbotten)
- Trängsel på populära turistmål tas upp av ett flertal län (Västernorrland, Dalarna, Gotland, Jönköping, Norrbotten)
- Trängsel på krogar och serveringsställen. Speciellt kvällstid och i samband med intag av alkohol. (Gävleborg, Värmland, Halland, Gotland, Stockholm)
- Jämtland lyfter risk för klustersmitta med deltavarianten inom vård och omsorg då många vikarier bara hunnit få en vaccindos
- Kronoberg lyfter upp en ökad risk för smittspridning på sommarloppisar och tillfälliga arrangemang anordnade av ovana utförare
- Flera län rapporterar om att det finns planering för större arrangemang tex cuper, medeltidsvecka och bilträffar.
- I handeln rapporteras om både hög och låg efterlevnad med slutsatsen att det är den enskildes agerande som avgör. Flera län lyfter att allt fler enskilda agerar som om pandemin är över.

Vidtagna åtgärder

Information:

- Länsstyrelsen och Region Gotland uppmanar genom pressmeddelande och på sociala medier alla som vistas på Gotland att visa hänsyn och följa de restriktioner som finns.
- Länsstyrelsen Gotland har skickat ut ett informationsblad om gällande restriktioner till butiker som de kan visa upp för kunder.
- Flera län rapporterar om genomförda informationsinsatser t.ex i form av skyltar och avståndsmarkeringar. Trängselvärdar har införts på badplatser, campingar och andra utemiljöer associerade till sommaraktiviteter.
- Stockholm rapporterar om förnyad dialog med de tre största fotbollsklubbarna i länet på grund av risk för trängsel och smittspridning i samband med fotbollsevenemang.

Övrigt:

- Dalarna har infört ökad bevakning över typ av covid-19 och strängare riktlinjer för vårdpersonal.
- Jönköping rapporterar att regelbundna inriktnings- och samordningsfunktionsmöten (ISF) med aktörer i länet sker även under sommaren.
- I Kronoberg har det uppmärksamats verksamheter som inte har en omvärldsbevakning som gör att de vet om ändringar i restriktioner. De lägger därför fokus på att få ut information om aktuella bestämmelser.

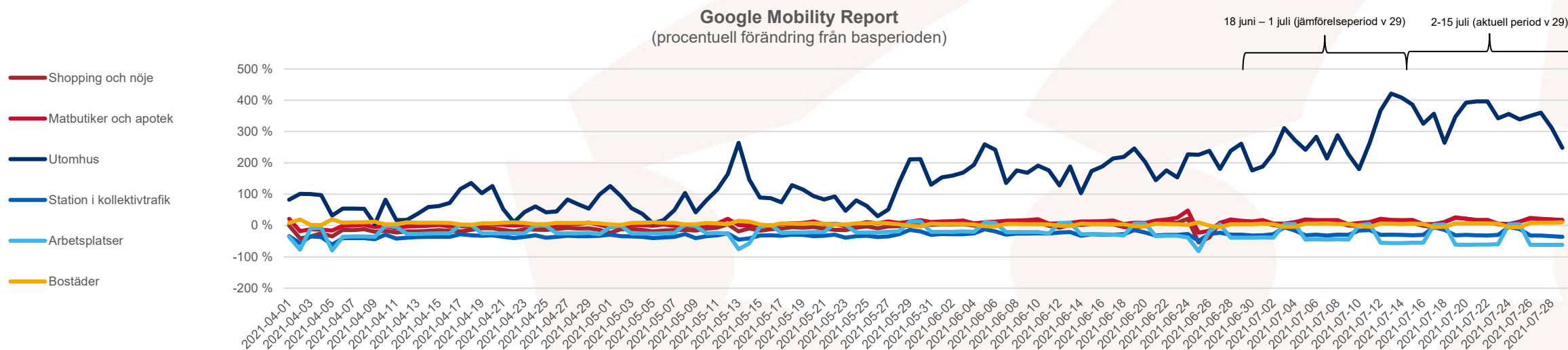
- 11 län rapporterar att de inte har något nytt.

Behov av åtgärder

- Även denna vecka rapporterar ett antal län att den stegvisa öppningen av samhället ställer krav på tydlig kommunikation kring vilka restriktioner som gäller. Länsstyrelserna får många frågor om vad som gäller för olika verksamheter och aktiviteter. Det ska vara lätt att göra rätt men upplevs som snårigt.
- Skrivelserna kring behov av tydlig och lättillgänglig information kring ändrade rekommendationer från tidigare veckor finns kvar.
- Västernorrland lyfter ett behov av att påminna om att man ska testa sig vid symtom.
- En kommun i Västernorrland efterfrågar kommunikationsinsats kring vaccination särskilt riktad till yngre män.
- 13 län rapporterar att de inte har något nytt.

Samlad bedömning.

Data från Google Mobility Report visar att mellan den **16 – 29 juli 2021 ökade** aktiviteten inom kategorierna "shopping och nöje" (**11%**), "matbutiker och apotek" (**1%**), "utomhus" (**86%**), och "bostad" (**3%**), samt att aktiviteten **minskade** inom kategorin "arbetsplatser" (**23%**) och "station i kollektivtrafiken" (**2%**) jämfört med föregående fjortondagarsperiod (**2 juli – 15 juli 2021**).

Google Community Mobility Reports

Google Mobility Reports omfattar data för användare av olika Google-tjänster oavsett av om de använder en Android eller Iphone. Google beräknar dessa underlag utifrån data från användare som har aktiverat platshistorik för sina Google-konton. Denna data representerar därför endast en del av Google-konto/applikations användare.

Google Mobility Reports rapporterar om förändringar i besök och vistelselängd på olika platser jämfört med en baslinje.

Förändringarna per dag jämförs med ett baslinjevärde för den aktuella veckodagen:

- Baslinjen är definierad som medianvärdet för veckodagen under en femveckorsperiod mellan den 3 januari och 6 februari 2020.
- Rapporten visar trender för flera veckor, och den senaste data är cirka 2–3 dagar gammal. Vilket är den tid som krävs för att skapa rapporten.

Vilken data som inkluderas i beräkningarna beror på användarnas inställningar och anslutning, samt hurvida den uppfyller Googles sekretessgräns eller ej. Om sekretessgränsen inte uppfylls (när en plats inte har tillräckligt många besökare för att garantera anonymitet) visar rapporten ingen förändring för den dagen.

Fördröjning av data

På grund av den fördröjning i rapportering av data från datakällorna som sker genom anonymiseringsprocessen har följande justeringar gjorts: i analysen av **Google Mobility data** har den senast tillgängliga 14-dagarsperioden analyserats (t.ex. omfattar vecka 25 perioden 4 - 17 juni 2021).

(Källa: <https://www.google.com/covid19/mobility/>)

Procentuell förändring från basperioden i de olika kategorierna. Basperioden (0 %) är medianvärdet för motsvarande veckodag under femveckorsperioden 3 januari – 6 februari 2020. Källa: Google COVID-19 Community Mobility Report.

<https://www.google.com/covid19/mobility/> Hämtad: 31 juli 2021